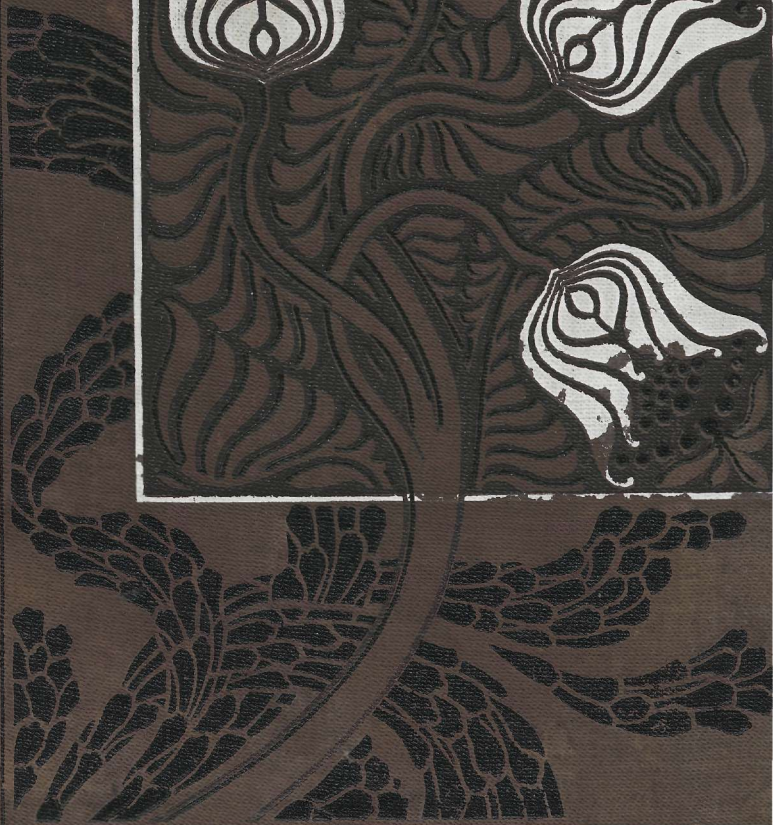

1881
Horticultural
Album

Eesti
Kais - luuletajate
Album.

Kokku forjannud

Elly Weltmann.

Wiljandis.

Trükitud H. Leoke'se raamatukaupluse kuluga.

1897.

11273
Kreuzwaldi nim.

11273
Kreuzwaldi nim.

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 1 окт. 1897 г.

REB-897

V Feldmann

Fr. R. Kreuzwaldi nim.
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

R 977

Trükitud K. Mattiesen'i juures Jurjewis.

ühanduseks.

Soowituseks.

Laulik luues lugufida,
Weerewaida wärsifida:
Wõtab wihu wõlfi wallast,
Teise tüki tõsitalust,
Kolmandama kuulukülast,
Laenab lisa meelelaekast,
Mõttemõisa magasista.
Näitab fuju kulla nägu,
Kõne kauni tõe karwa,
Tõe karwa, tarka armu:
Siin on laulik osaw looja,
Laitemata sõnaseppa.

Kalewipoeg.

200

27

und ihre Jugend
 Besondere Wertschätzung
 Wäre ich nicht so
 Zeit ist so schnell
 Reimendome huldreich
 Nach der Insel
 Mitternachtsmessen
 Ständchen zum Schluss
 Ihre kann ich
 Die kann ich
 Ein an dem
 Reimendome huldreich

Reimendome

Elise Aun.

Mint soow.

Wht majakest omaks ma soowiksin
Nii wäikest ja wagusat,
Kus ümber ta warjaks ja iluks
Puud kauniste kaswamad.

Sääl tahaks neid rawitseda,
Kes armsjad on minule,
Ja lillesid kaswatada
Ma rõõmuks endale.

Sääl talites lahkesti laulaks
Kui linnuke oksa pääl;
Nii rahulik, rõõmus ja waba,
Nii õnnelik oleks ma sääl.

W a l u.

Ma rändan nagu furnult
Siin mööda iludest,
Ei näe lille wainul,
Ei kuule linnukest.

Mu lilleke on närtfind,
Mu lind on jätnud mind —
Mis puutub siis weel minusse
See ditsew muru pind! —

Ruid ainult mustaw jõgi
Mul üksi meeldib siin —
Sest sügaw on ta wesi
Kui minu hinge piin...

Metsas.

Ojafene wulinal
Raebab leina rändajal,
Põue sala walu.
Haljas wõsu kohades,
Nagu unenäu sees
Käägib nähtud ilu.

Lindu laulab leina wiit,
Lillekene lehkab siit,
Nutab eha ajal.
Waiksel öösel loodusest
Kuulda walust õhkamist
Orna õhu rajal.

Kudas wõiks ma waikida,
Kunas pões kannan ma
Südant, tundmust, elu.
Kui ma hakkaks waikima,
Sõnata ja lauluta
Lõhuks rinda walu.

Päike.

Suwe päike hiilgades
Paistab lilledele,
Lilled wastu naerates
Silmitsewad talle.

Oh mu sõber, päikene,
Oled fina mulle,
Minu hinge lilleke
Ditseb Sulle, Sulle!

Ma nägin.

Ma nägin elu õitsewat
Nii hästist hauda langemat,
Ma nägin haulal silma wees
Ta armsaid raskest leinates —
Mispärast, oh mispärast?

Kas puudus arsti abi jääl
Wõi juhtis saatus karmil käel,
Et surma ingel armutalt
Nii murdis elu noorenalt —
Kes teab, oh kes teab!

Üks maha jäenutele jäe,
Üks ainus troost, üks usk ja hää:
Mis Jumal tahab, hästi läeb,
Kes usub, taewas kofku saab —
Sest usu, kindlalt usu!

Walgusele.

Ma waatan selge taewa poole üles,
Kus hiilgaw walgus, säraw, sinine —
Ma lendaksin sinna nagu linnuke —
Oh, tiibadeta wiibin põrmu süles!

Oh puhas, selge suur ja säraw walgus,
Sa selgust minu üle lauta,
Kõik tumedust mu hingest kauta —
Ja loo mull õnnis uue elu algus!

Anna Blumensfeldt.

Õnnelik.

Õnnelik, kel isa, ema,
Kallis kodu ilma pääl, —
Armas õde, wend, — weel tema
Õnnel hõisata wõib jää.

Õnnelik, kel sõber, tuttav
Lahke diglane ning truu,
Rõõmus, hädas oja wõttaw,
Litmas, troost'mas sõbra suu.

Õnnelik, kel taju'n'd neiu
Armastusega;
Õnnelik, kel armas peiu —
Sellel film wõib järada!

Kellel isa, ema aga
Wend ja õde mulla all,
Sõpra truud ja mõrsjat waga
Pole oln'dgi waesemal.

Sellel süda armu waene,
Nägu tuim ja waade külm,
Ei tal rinnas rõõmu laene —
Ei tal hiilga õnnest film.

Siisgi, kui tal Jsa taewas,
Jgatjus, õnn ülewal:
Õnnelik ta ilma-waewas,
Siis on rõõmu kõigist tal.

Kuis polnud hulga aja eest.

Kell üheksa — nüüd taewa poole
Just nagu hulga aja eest —
Ma üles waatan; Isa hoole
Tad palun wõtta igawest.

Kell üheksa — näen selgel taewal
Just nagu hulga aja eest —
Ma ehatähte waiksel säral,
Ja olen rõõmus südamest.

Kell üheksa; eks astu õue
Just nagu hulga aja eest,
Ta kärmelt nüüd, sest armu nõue
Su walin'd seda tunnikest.

Kell üheksa, miks häkist tunnen
Kuis polnud hulga aja eest —
Et kaugel ja mu'ist, ma su'ist olen,
Ei leia mõtted teine teist?!

Külm — pala.

Pöörasemat ei wõi olla,
Kui mina.
Hullemat ei wõigi tulla,
Kui tema.

Ta — mahe wiisakas ning tõdigil kallis,
Kuid — külm kui kala.
Ma järsk ja riakas, kes mind ka sallis?
Kuid — süda pala.

Süda, ole wait!

Mul on kui waataks sinitaewast päike
Nii lahkest, kui ei ial enne weel, mu pääl,
Mul on, kui laulaks metsas lind suur, wäike
Nii ilusast, kui polnud enne kuulda tääl.

Mul on kui õitsewad wärskes rohus ainult
Mu rõõmuks, õnneks, kaunid lilled, küll nii küll,
Neid ime kallid pärli-ehetes wainult
Ma nopin õnnes täna, wara hommikul.

Nii magus aim — kuis nõnda kõik see tulnud? —
Mu rinda täidab, süda, taha, ole wait! —
Ta rõõmsaks sai, et osawõttlik olnud
Ta wastu ma. Oh, süda, taha, ole wait!

Oh miks just nii see on?

Ma wihkaks sind,
Kui süda seda wõiks!
Kuis põlgaks sind,
Kui mõte seda täiks!
Oh miks just nii see on?

Kuis naeraks siis,
Kui külm ja uhke su pilt,
Kuid — nutuwis
Tehid rindu mull' wilk,
Oh miks just nii see on?

Oh teaks sa,
Kuis süda õnnes keeb
Kui tuled sa —
Kuis walu su minek teeb!
Oh miks just nii see on?

Tõutus.

Sulle truuks ma jään! Kas lahutagu meri
Ehk mägi, maa, öö tormilisel teel,
Ei ükski tea, kui palawalt mu weri
Täis armastust Su wastu tufsub weel.

Sul truuks ma jään! Kõik lahutuse wäed
Wõib tuua saatus kiusul kurjemal,
Nad wõidan ära, tõest ja jeda näed,
Arm tugew, kindel, kuni pää mul hall!

Sul truuks ma jään! Ei kaugus, aeg, ei walud
Wõi takistuseks olla armu teel,
Ja kui ma lõppen'd kostku metsa jalud:
„Truuks jäi ta surmani!“ Su kõrwu weel.

Cha oli.

Mälestuse ahelad ma endast heitsin
— Ei need polnud ferged okalisel teel —
Unenäuna ma oma mõtteid peitsin
Kuldse tulewikusse, — eks ta ju eel?

Oh kui kauaks?! juba mälestused teewad
Nagu kantsi minu ümber armuta.
Ei see polnud koit, mis waimu filmad näewad,
Cha oli. — Süda, pea sul pime ka! —

Wilhelmine Ederberg. *)

(Helmi.)

Turne!

Sa oma kilpi hoia,
Mu Gesti isamaa!
Ust, armastus ja lootus
Sind kaitsku lõpmata.

Su üle tormid tõusnud
Ja wangistawad wäed.
Sind elul siiski hoidnud
Weel taewa Jsa käed.

Ta poole pead sa waatma,
Ta pääl' end rajama!
Ta üksnes kindel kalju,
Mis ei wõi kõikuda.

Ei saa.

Ei saa nõder wõsufene
Kauniks kuusfeks kaswada,
Kui tal wõtnud külma wägi
Eluwõimu hääwita'.

Ei saa lahke lillekene
Ornal ilul õitseda,
Kui ei paista päikse kiire
Pungakesi puhkema.

*) Surnud 4. Märtsil 1897.

Ei saa ühe rahwa sugu
Tugewamaks elu teel,
Kui tal puudub waga süda,
Armastus ja kindel meel.

Hoidkem wõimsaid warandusi
Wäsimata hoolega!
Hüüdke aga waimu-elu
Uinumiselt ärkama!

Aeg annab arutust.

Kas tunned, Gesti sugu,
Et kantud kalmule
Su lootus luuleline,
Su kena kewade?

„Aeg arutust saab andma“
Kord laulis Koidula.
Ta nägi luule wõimul
Sind kaunilt kaswama.

Ta palmis lille pärga
Su hellal armu käel.
Kas täidab laulja lootust
Ka armastuse wäel?

Aeg arutust on annud;
Mis sume, selgib nüüd. —
Oh, aga omal õlal
Sa kannad rasked süüd.

Sa ehitasid kōja
Mii kauni, kullase;
Oh, aga alust panid
Sa liima põhjale.

Sa unustasid seda,
Kes kõrgem kaitseja:
Su oma süü, see saatis
Su kodu kõikumä.

Kui tõusis tuule hoogu,
Wihm woolas rängaste:
Siis langes sinu koda
Ja suur ta lang'mine.

* * *

Ju waikib maru wõimus,
Silm suudab seleta.
Kas warjud wäsimuses
Müüd unel uinuma?

Mu Gesti rahwa sugu,
Pääd üles' tõsta sa!
Silm waatku taewa poole:
Uut kodu alusta!

Sa raja kindlal kaljul
Kõik ehituse töö.
Ei seda woola wesi,
Ei tuul siis maha löö.

Su Jumal on see kalju,
Mis seisab kindlaste,
Mis kannab kangel wõimul
Su koja aluse.

Kui wõtad jellel kaljul
Sa koda ehita,
Siis aeg saab aru andma
Sul kõige kaunima.

Oh kewade!

Oh kewade, oh kewade,
Uus eluõhk käib läbi looduse.
Kus enne asuñiwad lume mäed.
Sääl wõitnud päikese kiirte imewäed.
Nii wõimsaste.

Oh kewade, oh kewade,
Sa wõitsid talwe wõimu täieste!
Nüüd mõrsja-ehetes seisab isamaa,
Sa ehtin'd teda õitswa pärjaga
Nii kauniste.

Oh kewade, oh kewade,
Ka meie südant hüüa elule.
Et meistgi lahkuks pime talwe-öö
Ning käsi käes käiks palwe, usk ja töö
Nii armsaste.

Öie lumi.

Mis walgendab sääl teede meerul,
Mis puude pääl ning põõsastes?
Mis sajab sala, fergel keerul
Kui lumi alla heljudes?

See õitsew kewadine ilu,
Mis wiljapuudest pudeneb,
Kui tuule õhu waifne wilu
Ta ümber hellalt häälitseb.

Oh öie-lumi, õrn ja walge,
Sa lumeilu soojuses,
Sa ehid kodupinna palge
Kui kaunim kuma iganes.

Oh öie-lumi, õhustjala
Sa langed maha mullasse.
Meil tundmist südamesse wala,
Et ilma ilu üürife!

Kewade.

Kewade, sa tuled
Kuldse kandlega,
Tõstad üle ilma
Häälte helina.

Mustast mulla põuest
Glu äratad,
Kallil kodu pinnal
Ghted ilusad.

Lehe-metšas laulab
Tuhat kordne koor.
Muru pinda katab
Rohiline loor.

Kus su jalg kord wiibib,
Kaunis kewade,
Tärfab lilleilu
Mullast ülesse.

Kes ja rõõmu jagad
Däie kätega,
Taemalikku heldust
Üle ilmamaa:

Hüüa üles unest
Inimeste meelt,
Dänulaulu tooma
Meie laulukeelt!

Jõulu-õhtul.

Rõõmsad jõulu kellad hüüdwad
Läbi õhtu-waikuse,
Inglifoovid kiites laulwad:
„Rahu maa pääl!“ ilmale.

Hilgwal jõulu tule walgel
Lapsukesed mäetimad
Rõõmsal südamel ja palgel
Taewa Jsa kiidawad.

Armsatega pühal tunnil
Jõulu puu all wiibides
Lõuseb taha, waitfel sunnil
Jõulu rõõm meil südames.

Kaunis tule ehtes hilgab
Imewalgel Jõulu puu.
Kallil, pühal õõsel saadab
Kiitma südame ja suu.

Taewa Jsa poole õhkan,
Ei ta heldus meelest kao.
Jõulu laulu rõõmsast laulan:
„Jumalale olgu auu!“

Magaja lapsuke.

Sa naeratad unes mu lapsuke,
Mis rõõmu toon'd unenäod sinule?
Kas lillede hulgas end löbustad,
Wõi inglid su feltsis mängiwad?

Mu lapsuke, maga, mu kaunike,
Sind ema käed hoiwad hellaste!
Kas hingekest üles wiin'd une mäed,
Et taewase Issa palet näed?

Oh Issand, su lõpmata armuga
Sa wõta mu lapsukest warjata!
Kas elutee pikk tal ehk lühike,
Wii teda ja taewa ülesse!

Pööre.

Külm tali kõndis wäljas
Ning kõitis isamaad;
Tal lume mantel seljas,
Tal wõimud wägewad.

Kuid lageda ning hiie
Siis päike soojendas,
Sääl lõhkes lume-riie —
Ning kõis on kattemas.

Mathilde Flink.

Metsa.

Kui öela rahwa laim ja kurjus
On haawanud su südame,
Siis astu inimeste feltjüst
Ja saada sammud metsasse.

Sääl künkad, kannud, puud ja pöösad
Su walust osa wõtawad,
Sest wälgu löögist, tuulest, tormist
On tihti haawu saanud nad.

Neil pisaraid küll osaks pole,
Et nutaks ühes sinuga,
Kuid tummalt lehed lehisewad,
Kui tahaks kätt sul pigista.

J. M. Bentalen.

— 36 —

Minu sünnipäew.

Siis mul sünnipäew, kui wali
Külm, ja lumi katab maad;
Minu sünnipäew, kui tali —
Torm ja tuisud mässawad.

Kui ei õitse üht'gi lille,
Ega laula linnu suu,
Kui ei näita ehteid mulle
Ükski muu kui okaspuu.

Kui ma kuulen tormi hääli,
Metsast hundi hulgemist;
Need siis mulle õnnesoowi
Sünnipäewaks laulwad wist...

Et mu sünnipäew, kui tali,
Külma wõim kõik kurtma a'ab —
Sest mu elutee ka wali,
Torm ja tuisf säääl mässawad.

Ärge fooge.

Kui ma juren, ärge siis mu haua!
Fooge lillekeesi õitsemaid,
Ei nad ial minu sünnipäewal
Õisi walmistanud ilusaid.

Si neil minu surmapäewast süüdi,
Et nad seda maksaks surmaga,
Si nad kanna õitel leina-rüüdi,
Et ehk mind wõiks järel leinata.

Pole sündides neid ilmal toonud,
Si ka tohi surmas wiia ka;
Pole elu nad mul õitswaks loonud,
Si neid soowi wiimsiks ehteks ma.

Anna Saawa.

—*—

Gesti ühenduseks.

Kuule kulla küla meesi,
Walwa wapper Gesti meesi,
Teile anda wandel kätt:
Ühendus on õnne lätt!

Üra korja lingu kiwa; —
Sõda sõkub seemne iwa,
Kui näed wiga, aita siis,
Ragu auusa mehe wiis. —

Ded kallid, mis siis meie
Teeme, et saaks kulda keie
Üksmeel, truudus, tugewaks, —
Gesti elu ilusaks?

Kannatus, see kaunim kaimu
Auu ja tasadus meil aimu
Andku, et me waikfeste
Tasaks teed teeks õnnele.

Iga kohta istutagem
Rahu, lõbu — upitagem!
Gesti lee pääl püha tuld
Kaitsekem, — säääl — säääl selgib kuld.

Saululind.

Oh kuhu lähen ma,
Ma waene warjuta?
Tuul tuleb tõukab mind, —
Torm hulub: „Murrant sind!“

Kas küllalt ju ei saa?
Oh taemas, halasta!
Mül pole rauast rind,
Ma olen laululind.

Mis luule on.

Luule, see ei tule tuulest,
Ega kuku käiksest ka,
Ära sunni, ära keela —
Kõik see oleks asjata.

Luule, see on leekin tõde,
Weri sinu südamest —
Seda pead sa ilmutama,
Hoolimata enesest.

Lähedal on kewade.

Lähedal on kewade,
Ded, wennad uskuge:
Ime rahuta mu rind —
Ei mu süda peta mind. —

Iga kord nii tufsub ta,
Kui käib kewad' üle maa —
Hoia ennast, künnilind,
Et mu laul ei wõida jäind!

Ei ülekohus seisa kotis.

Ei ülekohus seisa kotis,
Ei wale jäe warjule —
Sääl ülewel weel elab Jumal,
Kes kõik toob päewa walgele.

Pea muutub wandeks õnn ja lootus,
Mis wale pääle ehitud,
Ja langeb kokku nagu koda,
Mis liiva pääle rajatud.

Se igawene püha seadus
Jääb seisma ilma otsani.
Su tee — kui kõwer see ka olgu —
Ei sellest kohtust päästa wdi.

Maria Saawa.

— 26 —

Minu laul.

Kui õhtu-ehal uinub
Kõik loodus rahu sees,
Siis seisn akna ääres
Ma, weji filmades.

Siis wõin ma laulu laulda —
Sest siis ei kuule ilm,
Kes ütleb, et mu luule
On tõine ja külm.

Jah, minu laul ei pane
Kül südant hõiskama,
Sest ise enesele
Ma olen loonud ta.

Oh, minu suu ei oska
Ju õnnel hõisata,
Seepärast et mu hinges
On surmal kodumaa.

Mu laul ei jõua teisi,
Kes kurwad, elusta' —
Kuid minu põue walab
Ta troosti lõpmata.

Muijt koormat maha paned,
Siis fergemaks ta saab —
Nii on ka hinge-walus:
Laul muret fergendab! —

Lootus.

Miks sul pisar täidab silma,
Miks ja õhjad lõpmata,
Miks ei wõi ja suwe-ilm
Rõõmsal tujul waadata?

Rõrgelt õhu riigist waatab
Hilgwal ilul päikene,
Oma sooja pilku saadab
Rõõmsalt alla ilmasse...

Õhu laened wirwendades
Lendwad läbi looduse;
Rufi põllud naeratades
Waatwad wastu minule.

Tasakesti taewa tuuled
Westwad juttu metsaga,
Sellest helisidki kuuled, —
Selged õnne kõlama.

Rõõmsad karjalapsed laulwad
Wõidu lõukestega,
Rõõmsalt lauluheli kuulwad
Nurmed, aasad, heinamaa.

Kõik nii rõõmus, miks siis sina
Kurbtuses pead õhkama,
Ei sul naera taewasina,
Ei find lilled rõõmusta.

Oh mis on, mis täidab rinda
Rääkimata waluga,
Et ei wõi ja kodupinda
Waata ilma mureta?

Looda armsam, tulewifus
Ditse õnneõisi weel,
Õnn, mis siamaani kõikus,
Seisab alles sinu eel.

Lootus paistab selgest taewast,
Lootus hiilgab marult ka,
Lootus aitab wendi waewast —
Röömsat aega ootama.

Wõta, sõber, südamesse,
Lootust koidu=tähena,
Siis ei nõrke häda siisse,
Wõidad ilma mureta.

Urk ja kannatus.

Tuul mängib minu akna all,
Sääl pärna lehtedes,
Sell' lehe kuul nii magusal,
Mil' maailm ehtedes.

Koit puistab kuldse walguse
Mu külma kambriisse,
Ja teatab päewa alguse
Mii röömsalt minule.

Pärn röömsalt õfji laotab
Kui tahaks ütelda:
Kõik loodus ennast röömustab,
Miks mures seisjad sa? —

Mets tasa, tasa kohiseb,
Tad hommik äratab,
Kõik elu õnnes õilmitseb,
Ihm lahkest naerdtab.

Sääl pajulinnud hõiskawad,
Kus hallik wuliseb,
Mu kambri helid hõljuwad,
Kus waikus walitseb.

Kuid, mis wõib õnne anda weel,
Kui arm on kadunud,
Kas wõib siis hõifata mu keel,
Kui lootus riisutud?

Oh kuldne koit, ja rõõmu tood
Küll miljonitele,
Kuid mulle ainult kurbtust lood
Ja piisart laugele.

Ei ma wõi õnnes hõiskada
Nii kui teeb rõõmus ilm,
Ei wõi ju laulud kõlada
Kui rind on tühi, külm.

Oh tungi, kuldne koidu kiir,
Mu põuesse kus öö,
Ja pane pimedusel piir,
Et waimu ta ei löö.

Kui õige walgus südames:
See usk ja kannatus —
Siis meeleheitwas kurbtuses
On rõõmu=laulud suus...

Simule.

Kui kord ilma maha jätab,
Lähed waike hauasse;
Surnu-aiale siis tõttan,
Langen sinu kalmule.

Wõtan haura ääres julle
Iksameiet paluda; —
Waata kõrgelt minu pääle
Ja mind meele tuleta!

Jstutan su haura pääle
Sinililled õitfema,
Tuletägu need su meele:
Et ma sind ei unusta.

Rastan hauda filmaweega:
Kurbtustäheks sünnib see,
Pikka kõnet ei saa öölda, —
Mis mõib pisar ainuke...

Haud on see, mis meite wahel
Jäädwaks finnikõitjaks saab,
Mis meid siis, kui elu-ahel
Langeb — uuest' ühendab.

Si muud.

Si muud mul pole Sulle anda
Kui ainuüksi soomisid,
Neid tahan laulus Sulle kanda
Kui salajamaid palwesid,

Kõik, mis on ilmunud mu sülest,
Ma olen Sulle pühendan'd,
Kõik, mis Sa loed minu luulest,
On Sinu pilk mu rindu pan'd.

Seepärast kõik, mis ial tunnen,
Ka laulan ainult Sinule.
Kõik jeda laulus Sulle soowin,
Mis õnn saab andma minule.

Helene Kaart.

(Elli.)

Metsas.

Kui süda kurb ning troostita,
Pead üksi elus rändama,
Kui ilm ei rahu anda wõi
Ja ainult kurbtust rinda ldi —

Ming keegi mõtnud armuta
Su truudust kurjast pruukida,
Kui wiimne lootus kadun'd ju,
Ei üksigi asi troosti too, —

Siis waike metsa kohinas
On ainus troost weel olemas,
Sul luule-keeles hüüab ta:
Siit tule troosti otjima!

Troost.

Jää walutaw süda, nüüd rahu,
Jää rahu ja leegitsew rind!
Kõik kurbtus mu rinda ei mahu —
Jää rahu, mis waewad sa mind!

Dh unusta kurbtust ja waewa,
Dh unusta, unusta kõik!
Dh looda, et üksford saad taewa,
Kus pühalik, rahu ja waike!

End anna nüüd saatuse hoole,
Sest toogu mis tulewik toob:
Dnn saadab ehk ainsama noole,
Mis kurbastust rõõmuks mul loob.

Talwel.

Jälle, jälle talw on õues,
Jälle leheta kõik puud;
Kul weel süda põksub põues,
Tunneb külma talwekuud.

Nasalt kadund lille jära,
Veinamas on Gesti hiis:
Lauljad linnud läinud ära —
Tee neid sooja-maale wiis.

Jäta kurbtust, inimene,
Kewade on weel sul ees!
Kewade, mis igawene,
Kõrgel sini taewa sees.

Miina Karlson.

Pühapäewa hommik.

Waitselt läbi õhu kella hääled
Tornist jälle alla heljumad;
Kuulutawad, et nüüd päew on algand,
Mis on seatud hingamisele.

Hinga äripäewa tööst ja waewast,
Ära uinu tuima une sees!

Sind sets äratamas kellahelin,
Hüüab: Tõtta pühakojasse! —

Räed sääl palwes Jsa poole tõsta,
Süda altariks tall' pühenda,
Kust su tänu-ohwer, inimene,
Tõuseks Jsa kõrge troonile.

Uusus taewa-Jsale siis kaeba
Oma elu puudust, wiletsust;
Tema wähendab tõest sinu waewa,
Walab troosti, rahu hingesse;

Troosti, rahu, mis ei põrmuline —
Mis ei lõppe aja wältusel,
Waid mis hinge, mis ju igawene,
Kannab kõrgel' — üles', ülesse.

Kuus on hää?

Raste saatus rõhus mind mis kole,
Jstsin mures ilma nõuuta,
Kõik mu elu tufane ja tume,
Dnn ei kuski wastu naerata.

Wale sõbrad, truudufeta naabrid,
Puudus, hädad, elu wiletsus,
Kõik need piinasid mul raskest hinge
Dõl kui päewal oli mure uus.

Mõtlesin, kus minna, kus on parem!
Kus ei elu nõnda tülikas.
Nii lord omas kitsikuses kurtsein
Üsna meele-ärabeitmisēs.

Alles weel kui pääd ma mõttes murdsin,
Troostis kallim sõber wiimati,
Sõnas mulle waigistawal häälel:
Hää on sääl, kus meid ei olegi.

Sest et meie elame weel ilmas,
Mis on hädaoruks meitele.
Aga kõrgel tähte taga taewas
Elab meil üks armsam Isake.

Tema poole tõusku meie hüüded
Elu tufalistel tundidel.
Tema poole saatkem ifka palmed,
Tema käsi juhhib saatustel.

Looduse töötoas.

Rehw ja nõder enesest on seemnetera
Ei me märka temas eluawaldust,
Aga peida teda mulla põue ära,
Siis ta'as ärkab peagi elu uus.

Peagi saadab juured mullapinda laialt
Toitu omandama loodus' elupuust;
Lugemata kätel mõtab seda wastu,
Mis on peidul sügamuse juus.

Siin ta töötab peidus salamahti
Ei ta küsi sest, kas keegi teda näeb,
Kuni viimaks idu waba, lahti
Mullapinnalt kõrgel' üles' lä'eb.

Päikse poole firutab siis käed,
Kosutust talt kogub enesel;
Warsti juba fina aimad, näed,
Kuidas asub sõlm tal sõlme pääl.

On kõrs walmis, kõrrest sirgub pea,
Ditseb, küpseb, walmis wiljaks saab;
Paljud, paljud salakätt ei tea,
Kes ta nõnda üles ehitab.

Mus aasta.

Kui rasked mured muljumad weel rinda,
Sul lainud aasta raskeid haamu löi;
Kui kõik su püüdmised ei maksnud hinda,
Kui lahke lootus sulle pettust tõi.

Sa nüüd, kus uue-aasta läwel seisad,
Oh ära waata nukralt tagasi!
Ehk tee küll tundmata, mis saatust peidab,
Mis ja ei märka praegu sugugi.

Sa siisgi ära lohku hirmu sunnil,
Eks wägew Looja praegu ela weel?
Ehk elu pisut õnnepäiwi jagab.
Sul lehwib — õndsus kõrgel taewa teel!

* * *

Kadugu mured,
Kadugu kurbtus!
Meelest meil mingu
Möödaläind' waew.

Nasta on löppen'd,
Uus jälle alan'd,
Lootuses hõljub weel
Saatusse laem.

Dundmata teedele
Tuleb meil astu;
Tõttagem wahwaste
Wõitluse wastu:

Andkem siis waprasti
Kurjusel pihta!
Saatkem kõik ära
Mis auusus ei ihka.

Püüdkem, et elame
Isamaal auuks,
Reisrile jäägem ka
Ustawaks, truuks.

A. E. Kehrberg.

Nooruse rõõm.

Noores põlvel rõõmsad olge,
Kaswagu meil lõbudus,
Lustilikult laulma tulge,
Kadugu kõik kurbastus!

Südant täitku rõõmutujud,
Wenad, sõbrad, alati.
Wingu meiteft murekujud,
Argu tulgu tagasi.

Nooruspõlw ei nukrust taha,
Elagu meil rõõmus meel,
Saagu otša kõik, mis paha,
Üksi rõõmust laulgu feel.

Rõõmu, rõõmu hüüdku feeled,
Noores elus hulgani,
Lahkust näitku meie meeled,
Süda ka niisamuti.

Ruttu läh'wad mööda päewad,
Kätte jõuab wanadus,
Siis küll filmad muret näewad,
Otšas on kõik rõõmustus.

Sest nüüd, kui weel noor me' elu,
Oh siis olgem uşinad,
Püüdke priiust, nõudke tulu,
Olgem kõiges tegewad!

Ma õnnetu.

Ma õnnetu ja waene,
Sing rinnas rahuta;
Pilk taretan'd ja tume,
Suu — lahke sõnata...

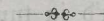
Päew paistab küll, kuid walus,
On mulle tema läik; —
Ka taewa-sina õrnus
On mulle tumm ja waiķ..

Üht häält ma ainult kuulen,
Mull' kõrwu kaebawat;
Üht nutu häält, nii halet,
Nii waiķist, lufsumat. —

Ja tahtmata — kui sunnil
Nii jalal, wägewal, —
Ma nutan ka sel' tunnil,
Siis walul wagusal...

Marie Kerg.

Eksiteel.

Ei seletust ma nõudnud tõest,
Ei küün'd laululindu ma...
Need wäiksed laulud katsed on,
Mu emakeeles mõtelda.

Kui pidurõõm mind rõõmustas,
Siis süda tulsus, hõiskas rind!
Et noormees tantsul taewa-raal — —
Ei aiman'd ma, ma waene lind...

Sel a'al wast mõttes mõlkus mul,
Mis suppi homme keedan ma. —
Mul teiste luule armas on;
Ei minust luuletajat jaa.

Piidia Koidula.*)

Üürikene.

3
D

iefe, öiefe,

Ära nii hellaste õilmitse!

Villefe, lillefe —

Kiire on kaduma kewade!

„Kõidab furd külmade uha mind:

„Täna weel wõidab mind luha pind —

„Üürife elu! Sind teretan ma

„Dilmetega!”

Lõufe, lõufe,

Hõiskamist unustad aegfaste!

Linnufe, linnufe —

Salaja sammumas sügise!

„Saagu siis seutud forra keel:

„Suwe-wiis südames, hõiskan weel!

„Üürife elu find teretan ma

„Lauludega!”

Põuefe, põuefe,

Tungi fu tufsumist tagase!

Inime, inime —

Tiiv pandud aastatel õlale!

„Magus, jah, magada mullassa!

„Täna weel laske mind hõisata!

„Üürife elu! weel hoiab ta mind —

„Helife, rind!”

*) Surnud 30. Juulil 1886.

Ise.

Usud tegu teise kätte:
Ei see sulle õnne loo!
Ise seisa oma ette
Ise tõde wälja too!

Mis sul wõõras wägi wõidab —
Wõõras sulle igawest!
Et ta sinu omaks heidab,
Sigigu ta südamest!

Ei sind teise sõna siisu
Wõida wiimse kohtu alt!
Wõõras käsi sind ei kiisu
Wabaks mullalt madalalt!

Wõidu wärawad on kitsad:
Sinu oma Kolgata
Kujub sulle kibumitsad
Krooniks, waga wõitleja!

Kindl pöhi.

Kaks kaunist wenda tunnen
Siin ilmas wiibiwat,
Kes, kui kõik muu ka kõigub,
Kui kaljud seisawad.
Ei inimesi ial
Nad ära unusta,
Kui nendest sina ise
Ei hakka lahkuma.

Neid tõsidus ja truus
Hüütakse; kallimast
Sind katawad, kui ehted
Mis kullast, hõbedast.
Kus peres, külas, linnas
Nad aset võtavad,
Ei värise jääl rahwas,
Kui müürid seisavad.

Oh tõsidus ja truus,
Teid appi hüüan ma
Mu Gesti rahwa toeks
Ja nurgakiviks ka!
Oh et nad teie alla
End wara warjaksid!
Siis waenlase! liig kanged
Ja targad oleksid!

Mu rahwas võta, võta
Neid kahte sõna ja
Kõik töös ja talituses
Tee juhiks lõpmata!
Kui tõsiduse põhjal
Sa koda asutad,
Mis truusega katad —
Siis kindlalt ehitad!

Lüisa Kuusik.

Sääl on mu isamaa.

Sääl, kus tammed taewa poole
Tõstwad latwu Taara mäel;
Sääl kus Wanemuise kannel
Kõlas korra ime wäel; —

Sääl kus Emajõe lained
Waiksel woolul weerewad;
Ennemuistsest õnneajast
Sala juttu westawad; —

Sääl kus hoolas Gesti sugu
Töötab wabaduse auul;
Sääl kus kõlab wägewasti
Jlu helil Gesti laul: —

Sääl on minu kallis kodu,
Sääl mu ilus isamaa;
Sääl mu mõtted sagedasti
Wiibiwad, mu Gestimaa.

Orjapõlw ja wabadus.

Wanast elas Gesti rahwas
Piirideta priiuses,
Kändas rõõmsalt wabal wolil
Laialise looduses.

Taulu-jumal Wanemuine
Wiibis waba rahwa seas;
Gesti peiud, hellad neiud
Käiſid lauldes puude reas

Tahke laulu helinateſt
Kõlas wastu püha hiis,
Rahwas rõõmsalt, õnnelikult
Lauldes Taaral ohwrit wiis.

Priius-põlme pidu järel'
Tuli pime orja-öö,
Gesti rahwast, waba poega
Sidus wangistuse mõõ.

Kui ſiis Wanemuine lahkus,
Waiſiſiwad laulu ſuud,
Leinaſiwad Gesti nurmed,
Leinaſiwad hiie-puud.

Mitmed, mitmed aasta-sajad
Kestis raske orjapõlm:
Iſka mustas mure-pilwes
Gesti elutaewa mõlm.

Aga pikal piina-põlmel,
Käies orja-häda teel,
Weel ei ſurnud Gesti rinnas
Kalewite kindel meel.

Taſa elas Gesti põues
Iſka muistne luule-waim,
Taſa mõlkus orja meeles
Tõuswa priius-foidu aim.

Aga wiimaks põhja piirilt
Kerkis üles kuldne foit,
Orja-udust läbi tungis,
Priiust ſuulutas ta loit.

Jälle prii ja jälle waba
Hõiska, pääsnud rahwa suu!
Hõiska, mets, ja hõiska, meri,
Ditse, Gesti elupuu.

Jälle omal isa-pinnal
Waba rahwas töötamas,
Walgalt waimuvalgust nõudmas,
Tarkus-taimi tabamas.

Jälle laulu lahked lilled
Jlu-õilmel õitsemad,
Hariduse armsad roostid
Gesti tütreid ehivad.

Wanemuine, laulu-jumal,
Jäädwalt alla tule ja,
Jäägu jäädwalt meie sekka
Sinu kannel kõlama!

Edasi, mu rahwas, püüa
Hariduse armsal teel,
Tarkust, tõde, taga nõua,
Kindel olgu sinu meel!

Armastatud isamaale
Tulgu jäädwalt parem põlw!
Jlka rohkem õitsma löögu
Hariduse õite nõlw!

Ole rõõmus.

Waikige kõik lahked wiisid,
Waike rõõmul hõiskaw rind,
Waike laul ja luule-lugu,
Waike, — ilm ei jalli sind!

Kas siis kadendus ja laimatus
Sulguda võib laulja suud?
Kas siis ilma tormist saavad
Laulu laened segatud?

Ei, veel liigub wägewasti
Laulja rinnas noorusjõud,
Mida ei wõi wangištada
Ilma kawalamad nõund.

Olge julge, ütleb süda,
Ära kardada kedagi,
Hoolimata sõua ifka
Laulu kaval edasi.

Ära lasse nooruspäiwi
Mööda minna kasuta,
Üürifesta eluaega
Lõbusta ja lauluga.

Elu kewadisel ajal
Murra närtsimata õit,
Küll siis roosi-pärgadega
Kroonitud saab hiilgam wõit.

Ole rõõmus, hõiska, laula,
Ujad kiirest lähewad.
Küll ja waitida saad siisgi,
Kui sind mättad katawad.

Õnnelik õhtu.

Päike weerend, kustub eha,
Rahu nõudmas lilled, puud;
Salalikult sahistades
Uinudes weel andmas suud.

Halja muru pehmel pingil
Kase-krooni warjulla,
Istub noormees juttu westes
Siniõilma neiuga.

Armu-jumal nägemata
Süütab südameses tuld,
Süütab armastust jäl loitma,
Mis on ilusam kui kuld.

Ragu õnne-soowitusel
Sahistawad tasa puud,
Noormees õnne-joowastusel
Annab neiul' armu-suud.

Armastus neil hinge täidab,
Arwab ilmas Gedeni,
Pühalt õhtu-õhus kõlab
„Truudus kuni surmani“.

Ragu nägemata waimud
Nende ümber lehwivad,
Käsi käes neid ja noormees
Taewa-Jsa tänawad.

Suwe õhtul.

Alle hingwa ilma heljub
Tasasemalt õhtu tuul,
Sala juttu sahistades
Liigub puude lehe-huul.

Alle ilurikka ilma
Waatab walwel hõbe kuu,
Loodusest nüüd üles poole
Tõuseb palwe sõnaku.

Tasa õrnal õite ilul
Lehwib lille lõhnam loor,
Kõrgeft rahu-ilmast laulab
Une laulu ingli foor.

Muutumata ilul hiilgab
Taewa mõlwil tähe-wöö.
Kõiki kosutama tõttab
Nõidusline juwe öö.

Wagusamal rahu-tiivul
Jõuab waike une tund,
Kuu ja tähed naeratades
Hüüdwad ilmale: „Hääd und!“

Õ ö s e l.

Õ ö on ilus, astun õue,
Üles poole waatab film;
Kuis sääl hiilgab ilu helgil,
Ümberringi waike ilm.

Selle waike ilma sisse
Tähed saatwad taewast tuld,
Nende paistel muru pinnal
Läigib kaste nagu kuld.

Sügam rahu, une waike
Ilurikka ilma sees,
Rahutu on minu süda,
Waatan üles palwet'es.

Minu haige südamesse
Woolab rahu tähte teelt.
Nende sära, rahu, waike
Trööstiwad mu kurba meelt.

Nutu-pisar kuiwab filmas
Heidan maha murewöö,
Rahule mu südant sunnib
Waike troostirikas öö.

Uuest ärkab minu põues
Lootus, kallis taewa taim,
Tasa nagu ime sunnil
Usub hinge õnnis aim.

Helene Kõrm.

(Eeni.)

Aitaja ingel.

Kui ta elu sul on raske,
Kõhub, rusub koormana,
Ära ial ära väsi,
Teda kandes palwet'da.

Lõsta filmad taewa poole:
Ohka: „Anna jõuudu mull!“
Säält siis hoowab imewägi
Kurwa südamesse full’.

Kui siis jälle õlal tunned
Koormu, oh, mis magus ta!
Taewa Taat on saatnud appi
Ingli koormat kandema.

* * *

Mimeta sa seda ingelt
Lootus, usk, ehk armastus.
Üks on selge, tema vägi
On su hinge tugewus.

Sohwie Laks.

Murtud süda.

Mägemata langeb kaste maha,
Hällalt pehmet rohtu niisutab;
Metsast kuulda tasta lehte koha,
Nagu sositaks üks teisega.

Tasa kustub ehapuna taemas,
Juba vaikjeks jäänud terve ilm.
Kõikidel, kes päeval eluwaemas,
Kõjutusta tõutab anda õnnis õõ...

Gemal metsas, nagu kuldjel keelel,
Kuulda linnu-hääli kõlamas;
Dõpikud säääl laulwad rõõmsal meelel...
Tusf ja kurbtus neile tundmata...

Kuu sääält selgest taewast alla waatab,
Läidab ilma õrna walgega;
Kohaw kofk wett kiirelt alla saadab
Kõrgelt sügawasse kuffudes.

Jõe kaldal ahastades neiu
Nutab üksi meele-heitmisel:
Tema õnne riisun'd petis peiu...
Armastuse palgaks walu, piin...

„Hirmus mees, miks riisusid mu õnne!
„Nüüd on ilm mull' pime põrgu-haud...
„Minuga ei halastust sa tunne!
„Eks sa kahetse kord oma tööd?!...“

Laen'te hääled, nagu sõnu sala,
Meelitades talle ütlemad :
Miks veel wiibid tule süia alla,
Siin saad leidma õnne uuesti!...

Juba idataewas tõuseb päike
Jlu awaldades armjasti;
Saadab ilma oma fulla läike,
Raub öö, kõiä ärkab ülesse...

Neiu ka kui raskest unest ärkab,
Waatab ümber ringi kaugele...
Wiimast ford weel waene walu märkab :
Laened katwad murtud südame...

Helene Maasen.

—36—

Postipäewad.

Te' postipäewad, sagedad
Mull' kõigist päiwist kallimad,
Kui tean, et post on tulemas,
Ma ammu ootel wärawas.

Kui näen ju walget waluma
Ja kuulen kella kõlama,
Siis küsib süda kärmeste:
Mis toob post täna minule?

Kui tihti kirja ka ei saa,
Ei ajaleht jäe saamata;
See toob ju ikka uudised
Ja peletab mult kurbtused.

Kolm korda igas nädalas
On post mul uudist pakkumas,
Ja et ta käib nii sagedast,
Siis ei wõi tunda igawast.

Pühade tundmus.

Mu süda kaua lufus seisnud,
Kui kinni sulutud mu keel,
Nüüd taewa armus awanemas
Ja õnne, tänu tunneb meel.

Mu isa armu-süda hiilgab
Mul wastu iga öie päält,
Ta käte töödest jutustades
Mul tõstwad mäed ja metsad häält.

Mu Issand elab! Julgest' astun
Ma edasi mu eluraal.

Ta arm ja tarkus, heldus, wägi
Mu juht ja hoidjad igal a'al.

Mu Jumal! Selgest armust annad
Sa mulle andi ande pääl!
Mis annan Sull' ? Oh, wõta wastu
Mu süda ja mu laulu hääl.

Ras' mul su käre kõrwal kõndi,
Mu Päästja, Onnistegija —
Siit ilmast hiilgwa isamaale
Mind wiimsel tunnil saada Sa!

Wenna haual.

Pühapäewal firikusse tõttes
Kuhu furnuaitast mööda wiib mind tee,
Tihti teadmatalt, kui olen olnud mõttes,
Pööranud ma sisse — armsa hauale.
Sääl siis istsin wahest kaua, kaua,
Ei mu kõrwu puutun'd kella hääl;
Waimus olin läinud alla hau'a
Wenna juurde, kes ju puhkab sääl.

Rääk'sin talle wanematest hellalt,
Püüdsin kirjelda, kui suur nüüd nende lein,
Terwit'in tad sõsaralt ja wennalt,
Küüsin: — mis teatust neil sult wiin?
Kas on igaw üksi siin sul olla? —
Soowid mind ehk jeltfiliseks wast? —
Palun Issat, et saaks siia tulla,
ühes me' ei tunneks igawust. —

Jutu kõmin sundis pääd mind tõstma,
Wõõrastades ümberringi waatsin ma; —
Rahwast liireste ju nägin mööda astma,
Kirikust nad koju püüdsid rutata,
Kogu? — Kodu! — Mul ju kodu ka weel,
Kus wast omaksed mind ootavad,
Nendel minu surmast oleks kurb-meel,
Mõned minuist abi loodavad.

Kannata, mu wend, — weel mõni aasta,
Kuni nooremad mu aset täidavad,
Kõõmsalt tulen siis, mind wõta aga wasta.
Minult mured siin end näitavad!
Ka'etsen sind su kalli rahu pärast,
Mis nüüd maitsete ja all hauassa, —
Onnis, keda Jumal ilma kärast
Noorelt wõtab ära korista! —

Cewa Nõmm.

— 96 —

Kaua?

Kaua jõuab armu-tuli
Põleda mu rinnasfa,
Kui su poolt tuul, oh, nii wali,
Puhub pääle armuta.

Kaua puhtalt sinu kujukul
Uset minu südames,
Kui su viimse sõna mõjul
Silmad tihti walu wees?

Kaua? — Kaua? — Oh, ei kaua!
— Truu ju pole neiu rind! —
Pea leian oma haua
Ja säääl unustan ka find!

Waga neiu.

Su süda olgu kolmel asjal lahti",
"Nii ütleb õpetaja tütrele,
"Uff, arm ja lootus nimetab neid Paulus,
Sa hoiä neid, siis jõuad õnnele."

"Ei üksigi neid mult mõta, kallis isa,
Ma usun, et ma üksi Hansu armuke,
Ja armu tunnen enam wel kui usku
Ja loodan olla pea ta naisuke."

Emilie Palm.

Millal?

Raua juba meeli kõidab
Imeline igatsus;
Ammu, — ammu rinda täidab,
Nagu valu väsimus.

Mis on põues pakitsemas?
Miks on süda rahuta?
Mis on hinges asunemas? —
Kes mõib seda seleta?

See on põues pakitsemas,
See on asun'd hingesse:
Et veel õues ilutsemas,
Pole kena lewade!

Millal ärkab mets ja mägi,
Talwe unest ülesse?
Millal päit'sest elu wägi
Woolab muru pinnale?

Millal wangistawat sidet,
Seidad ära, isamaa?...
Millal elu-talwe pidet,
Murrad süda, fina ka?

Üürrike.

Glule, ilule
Urka nüüd muru ja mägi,
Uesti, sinule
Glu toob kewade wägi.
Warsti on õitsmas mu isamaa pind,
Kewade, tuhat ford tänan ma find.

Linnuke, sinule
Wiisi ju kätte on andnud
Kewade, kenaste
Luule su suhu topp'nud.
Hääli siis helista lõbusam lind,
Tänu sul selle eest tussub mu rind.

Glule, ilule
Urka mu süda ka sina
Hauale, wilule
Üksford pean ruttama mina.
Üürrike elu — jest rõõmusta weel,
Homme ei laula ehk wahest su feel!

Rõõmusta nüüd.

Mu süda, oh hüppa ja rõõmusta nüüd,
Et metsas ju kõlamas lindude hüüd:
Su suwi on tulnud, me' kallimal ra'al
On õitsma ju pannud kõik niidul ja maal.

Oh wõtkem siis mängida nurmede ees
Ja rõõmsasti laulda ka metsade sees,
Kus kuffumas kägu on haljalla puul,
Ka wõtku siis wõidu nüüd laulda mu huul.

Leeni Pattak.

Si kahjasse!

Kauplefin ma oma walud
Lahkel' laulule:
„Laulufene, wõta, fanna,
Kanna kaugele!“

Laulufene lendas ära —
Leidjin õnnetust:
Laul on wiinud rõõmu ära
Minu südamest..

Si ma kahjasse, et ainult
Walud jäänud mul —
Tean, laul nüüd rõõmu jagab
Mitmel õnnetul.

Suwe õhtul.

Meerew päike kullalaineid saadab
Üle metsa, üle pilwede,
Õnnistades tagasi weel waatab,
Nagu trööstiks: „Tõusen jällegi.“
Taewa palgelt paistab õnne jume —
Kaugel — kaugel sinaw taewas tume.—

Inime, end filmapilguks lahti
Päewatööst ja waewast kisu ka.
Lase filmad õnnist loodust wahti, —
Päitse weerul palwel põlwita!
Balu: Isa anna õnnistust ka mulle,
Et wõin tõuswat päikest näha jälle!

Waiksel suwe-ööl.

Ilm on nii waike, puud, põõsad kui unes,
Tasa — nii tasa õhk annab neil suud,
Arates mõndagi oksakest üles —
Behmesti kiikwad siis pikemad puud.

Rõrguses hiilgwate tähtede taga
Rahupait — süda, sest kannata weel,
Rahu jäält leiab, kes süüta ja waga —
Süütaks sest jäägu mu süda ja meel!

Ära sõitle!

Sõbrakene, ära sõitle,
Et nii kurwad helid mul,
Kui ma õnnesoowi salmi
Püüan pühendada full'.

Kui see elu roosa kannab,
Kui see õnn jääb õitsema,
Kui full' taewas terwist annab,
Kurwastust ei tunne sa. —

Mõttele, siin su sõber waikselt
Wõitlemas on waluga,
Kui full' õnne soowib — laugelt
Langeb pisar salaja.

Rõõm ja walu ala ilmas
Endil saaki püüdemas:
Saab üks armu õnne filmas —
Õnnetus teist tabamas!...

Kodumaa lind.

Külm lumi ja härmatus heitnud
End kodumaa nurmede pääl;
Ju lille'ised ära end' peitnud,
Ja waitinud lindude häääl.

Ka rändajad linnud läin'd ära,
Nad otsinud soojemat maad, —
Siin lõpnud kõik hülgus ja sära,
Külm kalgistan'd põllud ja ra'ad.

Kuid mina, — ma truunist' jään siia,
Ei paremat otsima saa;
Mis wõiks ka mind eemal' f'ust wiia,
Mu armast'ud isade maa?

Mul kerged on kanda siin walud,
Mul pehmed siin offased teed,
Mul kallid su metsjade salud,
Su wäljad, su wainud ja weed.

Koitku!

Kui näen ma meest, kes elu laen'te süles
End lasseb rahulikult liiguta,
Kell' püüdmist pole ükskord tõusta üles,
Kes sõudmiseks ei sõrme liiguta. —

Kas põlgan tad?—See eest mind Jumal hoidku,
Ma haleduses palvetan ta eest:

„See uin'wa mehe hinges hommik koitku,
Et ülesse ta ärkaks une seest! —“

Kellel' wiin?

Lillepärge punusin
Päikse tõusu eel...
Smelikult äkiste
Kurmaks sai mu meel.

„Miks ma murdsin lilleid?“
Endalt küsisin.

„Miks neid pärjaks punusin, —
Kell' nüüd jeda wiin?!“ —

Ma tõttaks.

Küll lennul su juurde ma tõttaks,
Sest igatsus tiibadeks mul, —
Sind kallist' tes kaenlasse wõtaks,
Suud õnsuses annaksin sull'.

Kuid süda — see aimaks kui paha:
Wist ial ei tule see tund. —

Pian jätma mu igatsust maha...
Mind köidab siin kohuste sund! —

Kunst ja loodus.

Kui kunst on juhtun'd fusagil
Kord liigutama käsi,
Siis tahab kohe tasumist,
Ei kiitust kuulmast wäsi.

Kuid loodus waikselt, salaja
On ime meister töödel —
Ta teenib kõiki palgata,
Ei puhka päiwil, öödel...

Anna Pajuleht.

Unenägu.

Miks wiibite, inglid, jün mullasel maal,
Ets aset teil ole jääl taewasel raal?
Mull' ilmute ikka, kui finni on film,
Kui tähed on taewas ja uinub maailm.

Siis ilmud ka fina mul imede wäel,
Mind teretad unenäol õrnuse käel.
Su ligidus otsata õnnestab mind,
Su leekiwas armus mul tujukub mu rind.

Kuid ärgates leian, et pale on märg;
Kõik seda on teinud mu unede järg:
Mull' kaebasid waikselt, et saatus sul farm,
Ja haledalt ühes siis nuttis su arm.

Oh, pisaraid alati nutaks mu rind,
Et ilmuksid ise siis trööstima mind,
Nüüd ainult mull' lähened unenäo sees —
Oh, millal ja ilmsi wõiks seista mu ees?...

Juulie Roosi Peep.

(Roosiõis.)

Mis olen ma teinud?

Ta waade külm, teraw ja wali
Just nõnda kui kaledam tali,
Mu pääle ta langes täis uhkust,
Ei andnud see hingele puhkust,

Mis olen ma teinud tal paha,
Et waatab, kui tõukaks mind maha?
See rõhub kui kalju mu rinda
Ning ähwardab matta maapinda!

See on wist.

Ime tundmus rinnas üles tõuseb,
Kuid mis nime wõiksin anda tal?
Kannab mind kui õnne-ingli süles,
Wiibin nagu lõuna-palmi all.

Õrnad, nagu kewadised kõlad,
Tunded ilul südant täidawad,
Nagu kannaks pärgi käted ja õlad,
Ditswad died ehiks elu-raad.

Päike weereb sooja paistet heites,
Tuuleõhk ei ole mitte karm,
Uiman tundmust sala põue peites:
See on wistist hellalt ärkaw — arm.

Suue-ööl.

Lilled ditsejivad ilul
Ennerikkal suueööl,
Lõhnajivad kaste wilul,
Nagu taewa-ehte wööl.

Tasa, wäga tasa sammul
Astus kahwatanud waim,
Mahedasti tuule rammul
Kiikujivad puud ja taim.

Kaswudega ühes liigis
Oht ka waimu kiigutas,
Kes end peitis loodus' riigis,
Nagu sala liigutas.

Koidutuli ehtis ilma,
Nagu kuldseks tegi maad,
Puu ja õiekeste filma
Ilmujivad pisarad.

Miks nüüd kartis õis ja salu,
Mis neil südant paisutas?
Waim, kel nimeks oli walu,
Karmisti neid kaisutas?

Liina Pern.

Kodumaale.

Minu kallis kodumaa,
Sinust pidin lahkuma,
Sinu kuldsest Gesti pinnalt
Ja su armurikkalt rinnalt.
Ela hästi, armas sa,
Kallis, kuldne kodumaa!

Minust kaugel oled sa,
Kallis kaunis kodumaa.
Ükji wõõra rahwa sees
Mõtlen su pääl filmad wees,
Sest mull' kõige armsam sa:
Gesti keel ja kodumaa.

Ei sust ial lahku ma
Südame ei mõttega,
Sa, kes mulle elu annud
Ja mind üles kaswatanud,
Sulle hüüan tänuga:
Ditse kaua, Gestimaa!

Terwitus kaugelt.

Wii terwisid mu isamaale,
Sa õhus lendaw linnuke,
Wii terwisid mu kodumaale
Ja luhas õitswa lillele.

Wii terwisid mu sõbradele,
Ja armsa isamajale,
Wii terwist neile kohtadele,
Mis jääwad minu meelesse.

Siis lendes tagasi sa jõua,
Kui kodumaal ju oled käind,
Mu linnuke, mu juurde jõua
Kui kõik mu armsaid oled näind.

Weel mälestufeks mulle kannaa
Üks wäike lillekene säält,
Kui jeda keegi jull' ei anna,
Too minu isa haua päält.

Martha Pärna.

Wäsimuse tunnil.

Gluta lõpmata, ägeda wõitluses,
Keset püüde- ja tahtmiste sõa,
Keset põnema waidluse, wäsidēs,
Wahel kätēsse peidan ma pää.

Aga rahu ka niigi ei leia ma,
Tuhat küsimust forratus reas,
Nagu öökullid, pilkawa kisaga,
Otsust nõudes mull' keerlewad pääs. —

Aga piinawa mõtete wahēle
Tasa ilmus mul mälestus siis,
Liht ja armas kui lewade lauluke,
Nagu nooruse unust'ud wiis:

Puude warjul näen sammeldan'd katuse, —
Aastad teinud tal mõnegi wea, —
Aga räästa all pesitab pääsuke;
Ja ta warjul on waike ja hää.

Õhtu! wiimane kiireke kullana
Wiibib latwe ja pilwede pääl,
Tasa „rüaräägu“ laul kostab põllulta,
Luhalt krapu ja pasuna hää. —

Ilma häda hüüd siia ei ulata,
Siin on elu kui haljendaw taim,
Siin end unustes, ühes wõid sulada
Loodus eluga, rahuta waim. —

Wahel, lõpmata mõitlusest waewatud,
Sinna kutsub mind igatsew sund:
Säääl ehk leiaksid, ilma eest peidetud,
Waikest, — unustust, — igawest und.

Armas kohake.

A üüd andke wiimast kord mull' lahket warju
Ja laulge wiimast laulu, kõrgeid puud!
Mind unuta weel, armas kohakene,
Nii kena ja nii waike ja peidetud.

Kui elu pind mind walustaste torfab,
Siis leian walu, waigistust ma siin,
Ja mõne püha ilu-awalduse
Siit hinge põhjast omanduseks wiin.

Mind kutsub elu. Jää siis Jumalaga!
Ei saa siin ial enam wüibima,
Kuid sinu waikest warju ilma kãras
Weel kaua, kaua tahan mälesta.

Õ h t u.

Oitswa pärna all seisjan ükfinda. —
Aral kõlal, wiivitades wãhelt,
Langeb wihmatilk weel roosi lehelt.
Pilwes keerlewad wãlgud paelana.

Igaw mul! ja õhk tahab lãmmasta! —
Pimedusest kutsub kange helin,
Õõitja kellukese tasa kõlin
Kutsub — meelitab... juba waike ta!...

Igam mul! ja süda tussub raugelt,
Nagu oleks armas hing talt läinud,
Wõi kui oleks taja naerul laugelt

Minu õnn mind teretamas käinud;
Jlus on, mis wahel pisar laugelt
Uhtis, kui ma teda unes näinud.

Liisa Reinwald.

— 96 —

Laane linnukesele.

R

uulsin õhtul, õitse a'al,
Kohurikkal metsa ra'al,
Kuidas Laane linnuke
Häälitšes nii armsaste.

Õrnalt hõiskas tema rind,
Wastu kostis Gesti pind —
Laulud lahked ilusad,
Õhtu õhku täitsiwad!

Laulik kaunim lindudest,
Sulle hüitan südamest:
Tere, ööpik, tulemast,
Meile laulma ladusast.

Kõõmu hüie rahwa suus:
Laane linnufene uus,
Laulab wennal, laulab õel
Nagu ööpik Emajõel!

Linnufene, laula Sa!
Ööpik läinud magama,
Rahus puhkab tema rind,
Memele jättis Sind.

Wanemuise kandle feel
Juhtigu Sind eluteel!
Tõusku Sinu südamest
Laulu laened igawest!

Ida Saar.

(Chalä.)

Sinu waade.

Armufene, sinu waade
On kui põlew tuluke,
Ara waata — — waate saade,
Süütab tuld mu hingesse!
Kui sa waatad, peidan end, —
Haawab mind su waate lend.

Armufene, sinu waade
On kui nool, mis terane,
Ara waata — — noole saade
On see minu hingesse!
Kui sa waatad, peidan end,
Haiget teeb su waate lend.

Tõta wastu.

Tõta tüdimata sessel põllul,
Kus sind wägew Looja ise juhatan'd,
Püüa finnitada seda kallist koda,
Mis nii mõni enne juba ehitan'd!

Argu puutugu sind kadedate laim,
Mis nii mõnda pannud mures uinuma;
Argu wäsiugu su wahwa Gesti waim,
Mis nii mõnda püüdnud õnnel' ärata.

Laula waimustades Selle nimest,
Kelle warju all me' nõdrad igawest':
Kuula kaukusesse, oma ümber —
Wõta wastu tänu mitme südamest!

Kallimad paigad.

Mu kallimat paika ma tean,
Kuhu õhtutel pilguks lä'en:
All rannal, kus laewad ja meri —
Kus tähti ja taewast ka näen.

Mu kallimat paika ma tean:
Oh, Jumal, püha kirik sind!
Siin kuulen mu Kristuse sõnu —
Siin tunnen nii õndsja, õndsja end.

Mu kallimat paika ma tean,
Ta waike, waike furnuaed sääl!
Sääl tuhanded, tuhanded hauad —
Kuid minul on puudu ju weel.

Mu kallimat paika ma tean,
Kuhu igawest', iigawest', läen:
Sääl kõrgel — kus uinunud pilwel
Ma tähekest walwel weel näen!

Lilleke.

Mu lillekest ma eila õhtul aasal nägin:
Ta oli iluta, kuid meeldiwam neist teistest.
Ma waatlesin — ei raatfin'd teda endal' murda,
Waid suudlesin ta lehti tuhat, tuhat forda.

Ja täna, kui ma jälle metsa poole tött'sin,
Ei leidnud enam enda ainust, ainust eest!
Ma rohilisel murupinna najal nut'sin:
Dö wiinud fewadet mu rinnast, südamest.

Mis mul oli.

Mul oli mu linnuke aedas,
Torm ära ta hirmutan'd säält!
Olen sügawas metsas hõikan'd,
Ei kusagil kuule ta häält.

Mul oli mu laemake rannal,
Torm ära on wiinud säält ta!
Olen kaugele merele sõudnud —
Kuid teda ma kätte ei saa.

Mul oli mu lilleke aasjal,
Torm ära on murdnud ta nüüd!
Ta järel olen murega nutnud —
Wood pisaraid juurde weel töid.

Mul oli mu liblik jõe kaldal,
Torm wette wist lüffan'd ta küll!
Olen kõrkjatelt tasakest' küsin'd —
Tött keegi saa wastata mull'.

Mul oli mu täheke taewas,
Torm katnud tad pilwedega!
Olen pimedal öösetel walwan'd,
Weel ikka ei helene ta.

Nüüd üfsinda peidus mu pöues:
Mu arm, mu isamaa weel!
Truu süda neil kaebada püüab:
Et sügis mind rööwinud ööl.

Alide Selting.

Minu soovid.

Oh oleksin ma linnuke,
Siis lendaksin ma põllule;
Sääl laulaksin ma tema eel,
Kuis ial mõistaks minu feel.

Ma laulaks armust palawast
Ja armu tulest õõgawast,
Kuis sellest leekib minu rind,
Ehk siis, wa'it siis ta mõistaks mind.

Oh oleksin ma lilleke,
Kui ka nii madal, wäetike,
Siis leiaksin ehk aset ma
Ta wäik'ses aias kaswada.

Kui igatsust tal tunneks rind
Ja leiaks süütalt õitsmas mind,
Siis ehk mu juurde astuks ta
Ja suuteleks mind armuga!

Ehk mõiksin jälle õhtul ma,
Kui kuu säält kõrgelt waadata
Ta lambrisse, kus afna all
Ta istub mõttes sügawal.

Ehk ainsa korra ülesse
Ta waataks minu palgesse,
Siis õnneft wäriseks mu rind —
Ma kardan, rõõm ehk surmaks mind?

Kui uuenäos inglina
Ja juurde wõiksin lennata,
Ma saaksin õrnalt käega
Ja palgelt muret paitada.

Ei lind, ei lill nüüd ole ma,
Ei kuu, ei süüta ingel ka!
Ma ainult waene neiuke,
Ei puutu sest ta silmasse!

Jää wait, miks süda soowid nii,
Mis täide ei lää ialgi:
Ei õnn siin igal naerata;
Jää wait, jää wait ja kannata!!

Anna Schöder.

—*—

Südamele!

Sin maked ammugi hingavad hauas,
Üksinda ekfin weel pimedal teel.
Kallim ilmsüüta on wangina rauas,
Süda, miks surmal' ei suigu ja weel?

Meeletu süda, kas julged weel oota
Onne ja rahu, mis riisutud sul?
Tahad sa purust'ud, rõhutud, loota
Ennast weel tunda kord õnnelikult.

Jäta, oh jäta nüüd wiletsad mõtted,
Hauas, kuis õndsalik rahu on sääl!
Hauasse, hauasse, olgu su tõtted —
Sinna ju hüüab ka kallima hääl.

Sääl sa saad kätte kõik ihaldud õnned,
Mida sul kiusakalt keelab maailm —
Sääl sa end kallima ligidal tunned,
Ribedaid pisaraid jätab siis film...

Selma Söggel.

— 36 —

Kewade.

Juba löönud lehte leinakased,
Kastehein on katnud oma aset,
Kewadi meil külaliseks saab;
Wainult kostab kõrwu lōo hūūd,
Metsa salus wilistawad pūūd,
Iga lind sääl oma laulu a'ab.

Kuuse ladwal kukub kōolind,
Teretama tema tulnud jind,
Ilurikas õitsew Sakala.
Kullerkupud ehivad su sāngi,
Kalad lööwad pillerkaari māngi
Waike järwe wete woodela.

Waluoja muistsed werelained,
Lõssi mäe päält kadun'd kurwad ained
Aastasaja rüppe rāndama;
Kena kewade on uuest tārkan'd,
Muruilmast armas elu ärkan'd
Kuulsa Sakalale sārama.

Küünlakini päike.

Sääl wälja pääl tema ja mina
Me käisime tuttawat teed;
Külm paukus, kuid siisgi weel kēna,
Et lahti olivad sinawad weed.

Wesiroosid nii roosad ja walged
Glu laentel ditsema löid,
Säält tema, mu peiu, ta palged,
Jsesugu ilu weel said. —

Ght küll weel küünlakuu päike
Nii külmalt ja madalast käib,
Kuid usu, fiiski ta läike
Gluš fewadet awada wõib.

Milli Tammik.

Gesti rahwas — kodumaa.

Oh, Gesti rahwas, kodumaa,
Mis sinu hääks woin teha ma?
Küll tahaksin hää meelega
Kas elu su eest ohwerd'a.

Oh, kodurahwas, kodumaa,
Kui halwaks peetud oled ja! —
Ma põlgan meest, kes teiste ees,
Ei julge olla Gesti mees. —

Ruid üksford ise, — kodurahwast laugel,
Mul sellepärast häbi-pisar laugel,
Ja südant täidab kahetsus ja walu,
Et salgastin sind, mu õnn, mu elu!

Suur seltskond saksu ja kõik lõbutujus,
Et minugi kohta hästi see mõjus.

"Siin küll wist koos on Saksa rahwus?"
Sõnas keegi. — Mul wastata see pääle puudus
wahwus.

Nii alatut argduft endal andeks anda ma ei
jõua,

Oh, kodurahwas, kodumaa, mis tahad mu
käest, nõua!

Ma naeru, pilkamist wõin uhkelt ära kanda,
Su eest kõik jõudu, wara, ka elu ma wõin
anda. —

Ma lubaksin sulle laulusid — kuid puudub laul-
liku keel.

Ma looksin sulle lugusid — kuid puudub luule-
meel.

Ma sepiksen salmisid — kuid liiga nii palju, —
Oh saatus, mis oled nii palju?!

Pea oma usku kalliks.

Pea oma usku kalliks,
Siis sul rahu, rõõmus meel;
Ust sul kuni lähed halliks,
Kindel tugi eluteel.

Ära lootust ära anna,
Olgu elu raske ka,
Jumalat ja hinges kannu —
Wiletsusest päästab ta.

Armastuses kindel ole,
Truu ja ustaw surmani.
Ufu, looda, wõitle wahwast
Wiimse filmapilguni!

Mul meeles.

Mul meeles meri, metsa-sink
Ja rehe-toa ees wäike pinn. —

Mul meeles ait ja aida-ots,
Kus pesu paikab meie „Tats“.

Mul meeles aed ja elutuba,
Ja selle taga kaswas uba. —

Mul meeles tõrs ja kaewu=pump,
Ja õue keskkel lille=„flump“.

Mtu meeles Mifu haige jalg,
Ja puude=pinas mõni halg. —

Mtu meeles, see ei ole nali,
Et aidas seisjäs hapu kali. —

„Poks“ foore fernust pani keelde — —
Waat' mis mul meeles — jääbgi meelde!

Lüina Tüker.

Saanisõit.

Mullu tegi meie Sassa
Saani ilusa,
Lubas mind ta sõitma wiia
Wärske lumega.

Sagedasti Sassal soom'sin
Kõrwi rakenda;
„Tee on fant!“ — ehk: „Lumi sügaw!“...
Wõttis wabanda.

Aga täna, umbse teega
Sassal kiire sõit —
Kuulsin, tahta kaasa wõtta
Naabri-pere õit!

Pisar.

Mere kaldal käisin waat'mas
Wetemängi tormi eel,
Pisaratest meri säras,
Laene kiikus kalda pool.

Dotamata pisar kerkis,
Langes minu rinnale!
Helkis, säras, ära kadus,
Wajus jala südame

Pisar südant sulatanud,
Kinda täitwad laenewood!
Helkjad piisad sellest merest
Silma laudu tõusewad. —

Aherwars.

Rõrge mägede ja laia laane taga,
Endse armurikka küla tänawas,
Seisab remmelgas nii pühalikult, waga,
Oksad ammugi tal ära kuivamas.

Remmelgas — ta minu isa käel sinna
Muistena on saanud iluks istut'ud!
Tema juurte sülest hoowas üles oja
Niisutama niidul õitswaid õiesid.

Oja kaldal seisis wäike isa maja
Warjatud sai tormi eest ta remmelgast.
Sage'ist sõnas isa: „Mis weel waja!
„Elu wainne — sellest tuleb õnnistust!“

Seda õnneaega minewiku meres,
Mattis kuri saatus, laene wool —
Kallimate armu katab hauaküngas,
Kurwalt kurdan üksi ilmas weel!

Rõrge mägede ja laia laane taga,
Endse armurikka küla tänawas,
Niriseb weel wihma ajal wäike oja,
Tema kaldal aherwars und suikumas...

Elly Weltmann.

— 36 —

Lapse palwe.

Tasa! — Inimesed — tasa! —
Ma näen armast lapse-und!
Tasa! Urge äratage
Sellest armsast unest mind!
Tasa! — Tasa! — Aru saage,
Et weel õrn ja noor mu riind. —

Tasa! — Inimesed — tasa!
Magust und mul kiidab keel!
Magus! Müüd mind uinuneda,
Laske, laske kaua weel!...
Magus! Ei weel tunne häda —
Kõõmu mõtleb ainult meel... —

Walu! — Inimesed — walu!
Pea nutab kurwalt keel!
Peagi jõudwad mure päewad,
Küll siis häda eluteel!
Uned, magusad, siis jääwad
Mööda, — laske uinun. weel!

Sõbrast lahkumine.

Kui üle läwe astsin
Ma sõbra seltsiisja,
Siis oma filma tundsin
Ma pisart tungima.

„Nii hää, kui sina mulle,
Ei olnud üksigi muu!
Nüüd wannub truudust sulle
Weel lahkudes mu su!“...

Mu rinna vastu kindlalt
Siis sõber surus end,
Ja tema huuled, õrnalt,
Weel suudlestivad mind.

Weel kord ma pilku heitsin
Ta sini silmasse;
Neid pisarates leidsin...
Truu'st töötas minule.

Jää terweks, koht, kus ala
Me' ühes olime!
Nüüd tõstan wõõrsil' jala —
Lä'en ära kaugele. —

Weel pisar langes laugel,
Weel kuulen soowimist:
„Hääd elu, kallis, kaugele, —
Hääd — jällenagemist!“ —

Tuuleke.

Pehme õhtu-tuuleke,
Kanna minu lauluks
Armsa kambri heljuma,
Et wõib kallis uinuda!

Magama kui kallis jääd,
Warsti uned armsad nääd:
Neid sul jaadan tuulega
Jlusasti ilmuma...

Hommiikul kui ärkad ja,
Lähed afnal waatama,
Tuulega siis terwiseid
Saadab fulle sinu neid.

Tunne sa!

Mustad pilwed katwad elu,
Ohtu-tuul on puhumas.
Tunne sa mu hingewalu —
Ma su meeleft unumas...

Otsata find armastades
Ainult sinust mötlen'd ma;
Ja sa waatad, külmalt, möttes,
Süda tufsub armuta...

Noormees, noormees, miks ja riisid
Rahu, õnne wõtsid mul! —
Anna jälle, mis sa wiisid —
Wõi ehk kingi süda fult. — — —

Tunnud oled mind küll filmast,
Aga wähe südamest:
Leidma truuimat fiit maailmast
Ei saa fina igawest! —

Raha, rikkus paistab fulle
Enam armsam olema!
Kellest puudus hoopis mulle —
Üksnes arm mul otsata!

Kas ei kuule, kellad lööwad,
Kuts'wad laulatusele?
Kas su südant külmad mötted
Tahawad weel endale? —

Rõõmuga ma elu jätafs,
Kui su oma olekfin!
Sinu armu-rinnal tõttaks —
Rahu jäält ma leiakfin.

Kui nüüd lootus nurja lä'eb,
Glutäht lööb kustuma,
Mälestuseks ikka jäeb
Sinu nimi lõpmata.

Minu juurde jää, oh noormees,
Ära rutta minema!
Parem wara minu rinnas,
Ufu, usu kallis ja!

Metsawaht.

Wn rõõmus ala metsawaht,
Kes kõnnib süin ja jäält;
Ta mõttes mölgub tihti jaht —
Käib laanes, nõmme pääl.

Kui püss tal kõlgub oladel
Ja niit ehk mets ta ees,
Siis sammub õnnel, rõõmudel
Nii kui üks „kala wees“.

Ja kui weel jahikoti ta
On saanud saaki täis,
Siis rõõmsam seft saab olema,
Kes kulla-kotil käis.

Seft laulab ta, et kajak mets
Ja kostab taewa wõlw:
„Mul lustiline on tõest mets
Ja metsawahi põlw!“

Kuid meelest sinul ununeb
Sääl metsas tehtud jaht,
Kui sinifilmi helgineb —
Näed nende hulgast kaht.

Sul kukub käest siis püssike,
Kas jooksku sammul teel
Kas jänes ehk muu loomake
Sul üsna põiki eel.

Siis waatad aina ükfinda
Sa sinifilme pääd, —
Sul sinifilmest oodata
Wa'ft on ju õnne, hääd?

Nii unub siis sul peetaw jaht,
Sa ainult filmi näed! —
Noh, wana tuttaw metsawaht,
Mill' üksford kosja lä'ed? —

Radunud ööpik.

2
Wrn ööpik lahkel Jaanikuul
Oli meile rutanud;
All koplis, wanal pärnapuul
Oli aset walinud.

Küll laulis ööpik õhtu a'al,
Pani kopli kajama.
Ma ihaldasin karjamaal
Küll teda waadata.

Kui näha sain, siis rõõmuhüüd
Käis minult salaja;
See oli hinge püham püüd,
Ta ligi wiibida.

Hing leina: Sügis sala-tööl
Tõi kaugelt tormi, tuult —
Pärn murdus pimel, pahal ööl,
Döpi kadus õnnetuult..

Õ h t u.

Waatan wõsas tuulemängi
Kuis ta oksti liigutab,
Wäsin'd kehad heitwad fängi —
Unewaip neid uinutab...

Toomepõõsast langeb maha
Walgeid südi-dilmeji;
Döpi arwas eesmalt paha —
Wiimaks laulis rõõmsasti.

Ümber ringi taewas tume,
Tähed kõrgel hiilgawad,
Oha, nagu neiu jume,
Põhjapiirel helendad.

Wiimaks ööpi unefängi
Suigub, magab rahuga!
Tuul ei enam wõsas mängi —
Kõik on heitnud magama.

Õ h, oleksin ma laulusind!

Õh oleksin ma laulusind,
Siis enda juurde wiiks ja mind,
Et ühes oleksime me'
Ja laulaksime lahkeste..

Oh oleksin ma laululind,
Siis mulle tuffsuks sinu rind;
Sa koduks siis mull' ehitaks
Üht armsat pesa elua'aks!

Oh oleksin ma laululind,
Küll hellalt kaisutaks siis sind
Mu pehmed walged siidi käed —
Ma laulaks taewani siis mäed!

Oh oleksin ma laululind! —
Ei ole lind — ei wõida sind!
Mu keel jääb suhu lauluta
Ja kurdan, õhkan üffinda...

Maenelaps.

Oh ma waene kütarlaps,
Elu lähab walusoks,
Olen mure, waewa all
Ilmas, kui üks ohwri-tall.

Wäga kehwa olen ma,
Sest ei keegi armasta!
Oh! Mul pole ühtegi
Kes ford waataks päälegi...

Küsi üksigi: Laps, miks rind
Tussub waljust, waewab sind? —
Kõik on rikkad uhkemad,
Kes mind waest siin waatawad.

Kui küll waatab mõni film
Minu pääle — see on külm...
Pole minul — kelle rind
Armastaks ka elus mind!

Memme, taati magawad,
Kalmukünkal hingawad!
Oh, ma tahaks — tahaks ka
Nende juurde magama!

Taewa-Jsa, luba mind,
Et saaks waewast lahti rind.
Memm ja taat mind armsaste,
Wõtwad kalmul kaisusse!...

Hälli juures.

Maga, maimufene, maga rahuga!
Sinu hälli juures lauldes walwan ma;
Walwan öösel, päewal tüdimufeta,
Et jää äratada üksigi sind ei saa.

Maga maimu! Sa mu ainus wara siin!
Sinu eest ka taewa poole püha palwet wiin,
Et sind Taewa-Jsa hoiaks heldeste,
Saadaks inglid kaitstjaks alla sinule!

Minu ainus wara, maga rahuga,
Sirgu, kofu, kaswa üksford juureks ka!
Astu õiget rada, häädusele tääl,
Et ei weereks õnne-päike sinul ilma pääl.

Äiu, äiu, kussu! Maga maimu ja!
Suureks saades ema ära unusta,
Kes su eest nüüd muret kannab hoolstasti —
Ole toeks talle surma tunnini. — —

Geewa Dün.

Igawene leek.

Miks nii saladuslik sinu palge,
Miks nii unistates waatad sa?
— Eks sa näe kui ilus eha-walge,
Wastas mulle õde rutuga.

Miks nii põgened sa inimesi,
Miks nii armastad sa üksindust?
— Eks sa tea, et olles mitmekesi
Ei wõi tunda tõe sügawust.

Aga miks siis ikka sinna poole
Wahetpidamata piilud sa?
— Näe, kuis udu langeb sinna soole,
Kohmetatult mulle wastas ta.

Defene, miks siis õhkamistes
Lõuseb, wajub sinu rind?
— Mul on igaw seistes, käies, istes, —
Süda nagu ehmatanud lind!

Waene süda! Ütle defene,
Sääl on keegi teine peremees?
— Ei mu kallis! Sääl on igawene
Leekiw armu=tulufene sees.

Järeksõna.

Minu ülestutse pääle ajalehtedes on mulle mitmelt poolt laulusid tarvitamiseks saadetud, olen ka osalt ise siit ja jäält neid kofku korjanud, nii et nüüd see pisufene ja nii lihtne, kui ta on — luuletogu ilmuda wõis. Minu mõttes mõlkus ammugi see, et keegi sarnase laulukoguga Gesti nais-luuletajaid oma rahwale tutvustama tuleks, aga see mõte sai wiimaks nii, et ma selle töö oma pääle wõtšin, sest et keegi muu seda weel teinud ei olnud. Ma ei ole seda laulukogu mitte uhkuse ega auu tagaajamiseks kofku seadnud, waid tahtšin kui üht ühist tööd rahwa ette tuua. — Palun siis mitte neid nais-luuletajaid minu pääle kurjalt kohut mõista, kelle töösid ma mõned siia „ühise töö“ seffa olen ülesse wõtnud. Siin on luuletajanna-
nased kolmkümmend kaks, aga neid on meie Gesti rahwa seas rohkem — neid puudub weel siin ühises kogus. Olen ka wanemate luuletajannade töösid, nagu Koidula ja Helmi, siia hulka paigutanud, kes auustust ja armastust oma lauludega Gesti rahwa poolt on ära teeninud. Leidub siin mõne noorema luuletajanna lauludes wigasid, siis palun seda ka mõtelda, et need tööd alles „noorukeste“ ja „õrnakeste“ sünnitused on, ja neid lahkesti wabandada. — Üks palwe on mul kõigi nende luuletajannadele ette kanda, kes siin laulukogus aset on leidnud, et nii lahket oleksiwad ja oma päewapildid mulle saadaksiwad. —
Adress: Чр. г. Феллинъ. Aimla mõisa.

Elly Weltmann, „Albumi“ toimetaja.

Sisu.

	Lehekülj.
1. Nun, Elise.	
Üht majakest omats ma soowiksin	7
Ma rändan nagu furnult	7
Djakene wulinal	8
Suwe päike hüilgades	8
Ma nägin elu õitsemat	9
Ma waatan selge taewa poole üles	9

2. Blumenfeldt, Anna.

Õnnelik, kel isa, ema	10
Kell üheksa — nüüd taewa poole	11
Pöörafemat ei wõi olla	11
Mul on kui waataks siuitaewast päike	12
Ma wihtaks sind	12
Sull' truuks ma jään	13
Mälestuse ahelad ma endast heitsin	13

3. Ederberg, Wilhelmine.

Sa oma kilpi hoiä	14
Ei saa nõder wõsukene	14
Kas tunned, Gesti fugu	15
Oh kewade, oh kewade	17
Mis walgendab jää! teede weerul	17
Kewade, ja tuled	18
Rõõmsjad jõulu kellad hüüdwad	19
Sa naeratad unes mu lapsuke	19
Külm tali kõndis wäljas	20

4. Flink, Mathilde.

Kui õela rahwa laim ja kurjus	21
---	----

5. Gentalen, S. M.

Etis mul sünnipäew, kui wali	22
Kui ma suren, ärge siis mu haual	22

6. Haawa, Anna.

Kuule, kulla kiila meesi	24
Oh kuhu lähen ma	24
Kuule, see ei tule tullest	25

Lähedal on kewade	25
Ei ülekohtus jeisa kotis	25

7. Saawa, Maria.

Kui õhtu-ehal uinub	27
Miks sul pisar täidab silma	28
Tuul mängib minu akna all	29
Kui ford ilma maha jätab	30
Ei muud mul pole sulle anda	31

8. Kaart, Helene.

Kui jüda kurb ning troostita	32
Jää walutaw jüda, nüüd rahu	32
Jälle, jälle talw on õues	33

9. Karlson, Miina.

Wattfjelt läbi õhu kella hääled	34
Raske jaatus rõhus mind, mis kole	34
Kehw ja nõder enesest on seemnatera	35
Kui rasked mured muljuwad weel rinda	36

10. Kehrberg, M. G.

Moorel põlwel rõõmsad olge	38
Ma õnnetu ja waene	39

11. Kerg, Marie.

Ei seletust ma nõudnud tõest	40
--	----

12. Koidula, Liidia.

Diekene, diekene	41
Ujud tegu teise kätte	42
Raks kaunist wenda tunnen	42

13. Kuusik, Liisa.

Etäl, kus tammed taewa poole	44
Wanast elas Gezi rahwas	44
Wattige kõik lahted wiisid	46
Päike weerend, kustub eha	47
Ule hingwa ilma heljub	48
Dö on ilus, astun õue	49

14. Kõrw, Helene.

Kui ka elu sul on raske	51
-----------------------------------	----

15. Pajz, Sohvie.	Lehekülg.
Nägemata langeb kaste maha	52
16. Maafen, Helene.	
Te', postipäewad, jagedad	54
Mu süda kawa lufus seisnud	54
Pühapäewal kiritusse tõttes.	55
17. Rõmm, Gewa.	
Kaua jõuab armu=tuli	57
Su süda olgu kolmel asjal lahti	57
18. Palm, Emilie.	
Kaua juba meeli kõidab	58
Glule, ilule	59
Mu süda, oh hüppa ja rõõmusta nüüd	59
19. Pattak, Leeni.	
Kauplesin ma omad walud	60
Weerew päike kullalaineid saadab	60
Ilm on nii waike, puud, pööjad kui unes	61
Sõbrakene, ära sõitle	61
Külm lumi ja härmatus heitnud	62
Kui ma näen meest, kes elu laen'te jüles	63
Lillepärge punusin	63
Küll lennul ju juurde ma tõttaks	63
Kui kunst on juhtun'd kusagil	64
20. Pajuleht, Anna.	
Miks wiibite, inglid, siin mullasel maal	65
21. Peep, Juulie Hoofi.	
Ta waade külm, teraw ja wali	66
Ime tundmus rinnas üles tõuseb	66
Lilled õitsewad ilul	67
22. Bern, Liina.	
Minu kallid kodumaa	68
Wii terwisid mu isamaale	68
23. Pärna, Martha.	
Gluta lõpmata, ägeda wõitluses	70
Nüüd andke wiimast lord mul lahket warju	71
Ditswa pärna all seisjan üksinda	71
24. Reinwald, Liisa.	
Kuulsin õhtul õitse a'al	73
25. Saar, Ida.	
Armukene, sinu waade	74

	Lehekülg.
Tööta tüdimata jellel põllul	74
Mu kallimat paika ma tean	75
Mu lillekest ma eisa õhtul aasal nägin.	75
Mul oli mu linnuke aedas	76
26. Selting, Alide.	
Dh oleksin ma linnuke	77
27. Schöder, Anna.	
Dmaksed ammugi hingavad hauas	79
28. Söggel, Selma.	
Juba lõõnud lehte seinakased	80
Sääl wälja pääl tema ja mina	80
29. Tammik, Milli.	
Dh, Eesti rahwas, kodumaa	82
Pea oma usku kalliks	83
Mul meeles meri, metja-kink	83
30. Täfer, Liina.	
Mullu tegi meie Sasja	85
Mere kaldal käisin waatamas	85
Kõrge mägede ja laia laane taga	86
31. Beltmann, Elly.	
Taja! -- Inimesed taja	87
Kui üle läwe astsin	87
Pehme õhtu-tuulekene	88
Mustad pilwed katwad elu	89
Dn rõõmus olla metsawaht.	90
Drn ööpik lahtel Jaanikuul.	91
Waatan wõsas tuulemängi	92
Dh oleksin ma laululind	92
Dh ma waene tütarlaps	93
Maga maimukene, maga rahuga	94
32. Sun, Gewa.	
Miks nii jaladuslik sinu palge.	95

